

Läkemedels- och narkotikaförgiftningar ökar igen

Statistik om dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar för år 2022 publicerades av Socialstyrelsen i slutet av förra året. År 2022 avled 860 personer av nämnda dödsorsaker, vilket innebär en ökning med elva procent jämfört med föregående år. Antalet dödsfall närmar sig därmed de nivåer som uppvisades före 2020. Av dödsfallen var cirka 43 procent olycksfallsförgiftningar och drygt en tredjedel suicid.

Under 2022 avled fler män än kvinnor (554 respektive 306) av läkemedels- eller narkotikaförgiftning. Bland män var olycksfallsförgiftningar vanligast medan suicid var vanligast bland kvinnor.

Av samtliga substanser nämnda på dödsorsaksintygen var buprenorfin den enskilt vanligaste substansen bland alla läkemedels- och narkotikaförgiftningsdödsfall under perioden 2012–2022. Därefter följde sömnmedlet zopiklon, det ångestdämpande alprazolam, samt opioiderna oxikodon och metadon.

Bland förgiftningsdödsfall registrerade som suicid dominerar sömn- och lugnande medel. De enskilt vanligaste substanserna kopplade till suicid var zopiklon följt av propiomazin och opioiden oxikodon. Dessutom förekom substanser som exempelvis paracetamol och venlafaxin.

Många förgiftningsdödsfall innefattar både narkotikaklassade läkemedel och narkotika utan medicinsk användning. Till detta kommer ett antal substanser som inte är narkotikaklassade men som bidragit till förgiftningen. I cirka hälften av dödsfallen nämns fler än en substans på dödsorsaksintygen och i närmare 30 procent nämns tre eller flera.

Den med marginal vanligaste kombinationen totalt sett samt bland olycksfallsförgiftningar och skadehändelser med oklar avsikt var alprazolam i kombination med buprenorfin. Vid självmord var propiomazin i kombination med zopiklon vanligast. Alprazolam var vanligt förekommande enskilt och i olika kombinationer. En ytterligare substans som är och har varit vanlig i samband med kombinationsförgiftningar är det narkotikaklassade pregabalin.

Som tidigare framgått är psykiatriska diagnoser inte ovanliga bland personer som avlidit av läkemedels- och narkotikaförgiftning. Den övergripande bild som framträder här är att en mycket hög andel av de individer som avlidit till följd av läkemedels- eller narkotikaförgiftningar har haft kontakt med psykiatrin.

Uttag av LARO-läkemedel var vanligast bland de dödsfall som klassificerats som olycksfallsförgiftningar och bland dödsfall med oklar orsak.